

teti, samo s plačo pa ni bil zadovoljen, zato je s silo odprl kovčeg Benčik Ludovika ter iz njega odnesel nabiralnik z vsoto 500 din. Vendar pa pri tem dejanju ni imel sreče, ker so ga zasačili in javili orožnikom, ki so ga predali sodišču, kjer je bil sedaj obsojen na tri mesece strogega zaporu ter na eno leto izgube častnih pravic. Kazen ga bo gotovo spametovala.

Naši rajni

Sv. Peter pri Mariboru. V soboto, 9. decembra, smo pokopali Ivana Maček, preužitkarja v Trčovi, starega 71 let. Rajni je bil priden delavec in uslužen sosed, radi česar je užival splošno priljubljenost. Naj počiva v miru! — žalujočim naše sožalje!

Vurberg. Dne 30. novembra smo pokopali oskrbnika sanatorija g. Vladimira Špigano-vič, ki je bil prej polkovnik kubanskih kozakov. Bil je mož orjaškega telesa in zelo priljubljen. Prišlo je veliko pogrebcev celo iz Zagreba in Banata. Na grobu mu je govorilo pet govornikov. Naj mu bo lahka zemlja slovenska!

Slivnica pri Mariboru. V Račah pri Mariboru je zaspala v Gospodu v starosti 71 let posestnica Ivanka Jarc. Blagopokojna je imela 13 otrok, od katerih jih živi šest. Blagopokojna je bila obče spoštovana ter čislana daleč na okrog. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi od hiše žalosti na farno pokopališče v Slivnici. Ob odprtem grobu se je poslovil od rajne mame v ganljivih besedah slivniški g. župnik Mihalč. Blagi materi bodi Vsemogočni obilni plačnik, uglednim preostalim pa naše sožalje!

Prihova pri Konjicah. Nenavadno dolgo ni prišla smrt v našo župnijo. Dne 5. decembra je umrl tu Zorko Martin, preužitkar na Sevcu 7, star 81 let. — Pred njim je pa umrl 15. avgusta Jakob Brglez iz Korpelj, star 78 let. Tedaj ni bilo pri nas mrlja 3 mesece in 20 dni. To je znamenje, da je tukaj zdrav kraj. Večinoma mrjejo ljudje radi starosti. — Naj počivata v miru — žalujočim pa naše sožalje!

Studenice. Dne 6. decembra smo pokopali dobrega in skrbnega očeta Jurija Arzenšek,

VELIKA
BLAZNIKOVA
PRATIKA
1940

ki je bil veren, dober in priljubljen mož. Bog mu daj večni pokoj! — žalujočim naše sožalje!

Podčetrtek. Njivi božji pri D. M. na Pesku smo izročili ob obilni udeležbi od vseh strani 85 letno gospo Marijo Slemenšek, rojeno Jeraj. Izredno stara Slemenškova mamica je bila rojena 18. avgusta 1854 na Ponikvi pri žalcu kot hčerka nadučitelja Matije Jeraja, ki je služboval na Doberni, kjer je gospa Slemenšek preživela svojo mladost. Obiskovala je samostansko šolo v Mariboru ter Zagrebu. Leta 1877 se je poročila s Francem Slemenšek, nadučiteljem na Zdolah, ki je prišel pozneje v obotiski trg Podčetrtek in je tamkaj mnogo prezgodaj umrl leta 1907. Po smrti moža se je blaga gospa povsem posvetila vzgoji svojih dveh sinov in hčerke Irene, katera je poročila g. Štefana Firma, šolskega upravitelja v Radvanju pri Mariboru. Po preskrbi otrok je živel gospa Slemenšek dolga leta v miru božjem prav blizu cerkve sv. Lovrenca v Podčetrtku, katero je obiskovala dnevno ter skrbela z verno za njeno okrasitev. Po svojih močeh je skrbela za revne bolnike in sploh je bila vsem res potrebnim na uslugo s podporo ter nasvetom. Do smrti se je zanimala kot prepričana ter neustrašena Slovenka za usodo Jugoslavije, katero je nasledovala na podlagi poročil »Slov. gospodarja«, kojega zvesta naročnica je bila do smrti. Blagi mamici bodi Vsemogočni obilen plačnik za vse njene brezštevne vidne dobrote, s katerimi ni štedila Cerkev ter bližnjemu — žalujočim preostalim pa naše iskreno sožalje!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Letošnjo jesen je smrt v naši župniji hudo gospodarila. Na Bresnici se je pri spravljanju listja ponesrečil posestnik Munda Jožef; umrl je v ormoški bolnišnici, od koder so ga pripeljali na domače pokopališče. — Drugi dan smo pokopali Muršič Marijo iz Cvetkovec, ki jo je zadela kap. — Čez par dni je umrl Petek Simon, posestnik iz

Osluševac. — Isti teden je umrla Ozmec Ivana, posestnica iz Cvetkovec. Vse poletje je bila v postelji ter je bolezen potrpežljivo prenašala. Pokopali smo jo ob številni udeležbi ljudstva dne 30. novembra. — V nedeljo, 3. decembra, je imela pogreb 40 letna Rižnar Neža iz Cvetkovec. Pri porodu so nastopile težave. Uboga žena je po hudih bolečinah umrla. Pri odprtem grobu se je od nje poslovil z ganljivimi besedami domači g. župnik, pevcu pa so ji zapeli pesem v slovo. Zapušča žalujočega soproga ter dve hčerki in sinčka, kateremu je na smrtni postelji podarila življenje in ne bo nikdar poznal matere. — Vsem rajnim naj sveti večna luč — žalujočim ostalim pa naše sožalje!

Društvene vesti

Vurberg. Dne 8. decembra smo imeli lepo slovesnost. Dopoldne so deklice Marijine družbe prejele sv. obhajilo z gorečimi svečami v rokah, katere so darovale cerkvi. Popoldne pa so nam v župnijskem domu pripravile prav ljubko zabavo. Pele so, rajale, žele in košice so lušile. Dekleta, dobro ste napravile! Efekt pa je še povečala raznobarna električna luč. — Oni ponedeljek zvečer je Miklavž hodil tu okrog. Oglasil se je tudi v sanatoriju. Z njim je hodil angel, ki je imel pri sebi knjigo življenja. V tej knjigi so bile popisane vse lastnosti bolnikov. Miklavž je vse obdaril, a pridnejši so dobili več. Najpridnejši so dobili čokolado.

Slovenska Bistrica. V zadnjih dveh mesecih beležimo celo vrsto zanimivih prireditev in proslav Prosvetnega društva, fantovskega odseka in dekliškega krožka, tako za november z igro, posebej pa še s proslavo narodnega praznika dne 1. decembra, kjer je posebno pozornost vzbujala deklamacija s projekcijsko sliko in nastop samostanskih pevk. Miklavževanje je postalo že pravi ljudski praznik za otroke in odrasle. Otroci so bili bogato obdarovani po prizadevanju mestnih gospod nad 150; a tem se je delo za organizacijo samo še podkrepilo. Zvečer pa je pripravil odraslim Miklavž ob prenapolnjeni dvorani obilo veselja. — Praznik Brezmadežne so proslavili dekleta s sprejemom novih članic v Marijino družbo in lepo uspelo Marijansko akademijo po

prijateljev ali znancev god, ker po koledarju zaman brskaš, da bi našel njegovo ime. Glede izbiranja imen za novorojenčke pa so Egipčani vse drugače iznajdljivi. Nimajo nobenih nepotrebnih skrbi pri tem, na drugi strani pa se tudi ne boje, da bi se s tem ali onim imenom, ki bi ga dobil njihov novorojenček, komu zamerili. Kadar je pri Egipčanih krst, si starši zbero za svojega otroka kar tri imena, jih napišejo vsakega na svoj listek in listke polože vsakega k svoji sveči. Vse te tri sveče morajo biti na videnje čisto enake. Potem jih prižgo in novorojenček dobi tisto ime, katero je imela sveča, ki je gorela najdalje.

gornje prostore. Samokres je imel v roki. Previdno je stopal s klina na klin, dokler ni prišel do vrha. Z vso opreznostjo je iztegnil vrat in pogledal okrog po sobi. V sobi ni bilo nikogar. Pri oknu je stala miza, na njej je bil brzovarni aparat.

Umor je moral biti izvršen pred kratkim, ker če se čuvaj popoldne ne bi bil javil, bi sosednje čuvajnice postale pozorne. Morilec torej še ne more biti daleč...

Mapsov pogled se je nehote ustavil na močvirju, ki ga je videl skozi okno.

Aparat je začel delovati. Ravnatelj je vprašal, ali je v čuvajnici vse v redu.

Maps je na kratko poročal o grozni najdbi. Aparat je za nekaj časa utihnil, potem pa je prišlo novo vprašanje:

»Ali boste vzdržali nekaj časa?«

»Prosim, da!« je odvrnil z negotovim glasom. »Dokler me ne bo premagal spanec, bo vse dobro. Če bi prišel še en čuvaj, bi se lahko menjavala.«

Ravnatelj je obljubil, da bo poslal nekoga. Potem je aparat utihnil.

Noč je počasi minevala. Dva osebna in en brz vlak, ki so drveli mimo čuvajnice, so prinesli nekoliko spremembe.

Maps se je dolgočasil. Brskal je med spisi, pregledoval brzovarni aparat in — štel minute. Zdelo se mu je, da je čas obstal.

Okrog petih zjutraj je zaslišal žvižg.

Šel je iz čuvajnice. Z južne strani se je počasi bližal tovorni vlak. Pred čuvajnico se je ustavil. Iz enega voza so izstopili vlakovodja, dva delavca, železniški zdravnik in preiskovalni sodnik.

»Zaradi Boyda smo prišli,« se je oglasil sodnik. »Ali je res umorjen?«

Maps je molče pokazal proti čuvajnici. Može so vstopili drug za drugim.

Zdravnik je čez nekaj trenutkov prišel iz hiše in je začel izpraševati Mapsa. Nato je mirno izjavil, da je Boyd sam kriv nesreče, ker ni pazil in je padel, ko je šel po lestvi navzdol.

Maps se je spomnil na Mortonovo pripovedovanje. Prepričan je bil, da je zdravnik na strani ravnateljstva in hče s tako razlago zakriti zločin.

Zdravnik se je vrnil v čuvajnico. Kmalu nato so železničarji prinesli Boyda in ga položili v železniški voz. Nato so se vsi zgrnili okrog Mapsa. Radovedno so povpraševali o vsem. Maps je dajal kratke odgovore.

»Ali boste sami ostali tu?« je vprašal vlakovodja.

»Od ravnateljstva sem prošil še za enega čuvaja, da bi se v službi menjavala.«

»Ne verjamem, da bo ravnateljstvo moglo koga dobiti. Vsakdo se bo bal iti v tako nevaren kraj.«

»Potem bom pa sam tu!« je mirno odgovoril

večernicah. Sedaj se pa Prosveta pripravlja za božične praznike na ljudsko igro »Miklova Zala«.

Št. Janž na Dravskem polju. Dekliški krožek priredi v nedeljo, 17. decembra, mladinsko proslavo, združeno s telovadnimi točkami in igrami. Predvajale se bodo »Čudežna cvetka«, »Berač in deklica« in »Gluha tet«.

Studenice pri Poljčanah. Preteklo nedeljo, dne 3. decembra, smo imeli občni zbor Prosvetnega društva »Slomšek«, ki je bil zelo živahen. Vodil

ga je podpredsednik g. župnik Jože Čede. Občni zbor je podal sliko našega občestvenega dela. Prav delavna so naša dekleta. Nabavile so se nove narodne noše ter z njimi nastopile 8. decembra, in sicer s simboličnimi deklamacijami in govori. Stremimo za tem in premišljujemo, kako bi prišli do nove dvorane. Načrt že imamo, samo denarnih sredstev nam manjka, pa vendar upamo, da se bo tudi ta naša želja uresničila.

*

Iz celjskega okrožja

Nesreče

Smrt pekovskega vajenca zaradi plina. Pri pekovskem mojstru Francu Jakliču v Gaberju pri Celju sta bila zaposlena 16 letni pekovski vajenec Jože Bosnikar iz Bezine pri Slov. Konjicah in 50 letni pekovski pomočnik Mihael Mastnak iz Gaberja. Utrujena od nočnega dela sta si zakurila z ogljem malo železno peč in sta se podala k počitku. Ker sta pustila pokrivač zaprt, oglje ni užgalo, ampak je samo telo in polnilo sobo s strupenim plinom, kateri je omamila oba speča peka. V sobo je stopil raznašalec kruha Franc Plivšček, ki je poklical mojstra in ta reševalce. Vajenec Jože Bosnikar je bil od vdihavanja plina toliko zastrupljen, da je med prevozom v bolnišnico umrl, krepkejšemu pomočniku Mastnaku pa so nudili zdravniki kljub življenjsko nevarnemu zastrupljenju uspešno pomoč.

Drog mu je zlomil čeljust. Pri Novi cerkvi je klal govedo pri posestniku Pinterju dninar Ivan Koštomaj iz Šmartna v Rožni dolini. Med delom je padel na Koštomaja železni drog in mu je zlomil čeljust. Hudo poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

Smrtno ponesrečila dva splavarja. Na Savi v bližini Renk nad vasjo Sava in Zagorje je padel radi sunka v skalo s splava v vodo splavar, katerega so vsi poznali pod imenom Savinjski Francelj. Povrh ga je še zadel pri padcu tram, kateri je moel iz splava in se fant radi omamljenosti sploh ni več pokazal iznad vode. Smrtno ponesrečen je hodil na Renke spravljat les. — Renkovi fantje iz znane splavarske družine v Renkah so tudi pridno vozili les po Savi. Renkovemu Tonetu se je odbil splav na skali in Tone je

padel 3 m po razmočenem splavu v reko ter utonil.

Sušilnica za lan pogorela. Posestniku Jakobu Cerkovniku v Završah pri Misljini je ogenj uničil sušilnico za lan. Škoda je občutna.

Dva si zlomila nogo pri padcu. Pri pokrivanju strehe pri posestniku Jurku v Kozjeku pri Dobrni je padel 10 metrov globoko 34 letni posestnik Martin Videnšek iz Klanca pri Dobrni in si zlomil desno nogo pod kolonom. — 51 letni posestnikov sin Vratinar Danko iz Okoline pri Rečici ob Savinji je doma padel in si zlomil desno nogo v stegnu.

V kamnolomu ponesrečil. 30 letni delavec Komerički iz Pristave v Šmarskem okraju je pripravil v kamnolomu naboj za razstrelitev skale. Smodnik se je vnel in eksplozija je raznesla delavcu dlan desne roke in ga poškodovala po obrazu. Komerički se zdravi v celjski bolnišnici.

Zgorela v koči. Na Krajnih Brdih blizu Blance pri Sevnici ob Savi je živel v svoji koči 55 letna Marija Požun. Ženska je v življenju mnogo pretrpela. Na starost sta ji ostala v pomoč ter oporo dva sina. Zvečer je Požunova zakurila železno peč in zaspala. Ko sta prišla v noči mimo kočice Požunkina sinova, sta opazila ogenj. Poklicala sta na pomoč sosede in gasilce, ki pa se niso mogli lotiti gašenja radi pomanjkanja vode. Ko je bil ogenj udušen, so našli zoglenelo truplo Požunove, ki se je v ognju zadušila in zgorela.

Glavo mu je odsekalo. V nedeljo, 3. decembra, se je zgodila na Blanci pri Sevnici huda prometna nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev. 60 letni kmet Hodnik Jože je bil prodal svoje posestvo v Blanci ter kupil drugo na Dolu pri Hrast-

niku. Usodnega dne so naložili selitev na tovorni avtomobil, da bi zapeljali do novega doma. Ko so naložili na avto pohištvo, živež in druge stvari, se je vrh vsega usedel pokojni Hodnik. Njegova žena je sedla v kabino. Ko so privozili komaj nekaj sto metrov, so dospeli pri trgovini Lapotec do podvoza. Nad cesto je betoniran most, po katerem teče železnica. Ta most pa je izredno nizek, tako da mora skoro vsak voznik, ki ima vozilo kolkčak višje naloženo, pred mostom odlagati, ako hoče naprej. Hodnik je na avtomobilu sedel tako, da je gledal nazaj in ni opazil podvoza, ki mu je v hipu odsekal glavo. Sofer je nesrečo zasluhlil, ali bilo je že prepozno. Nudil se je strašen prizor: na avtu je bilo okrvavljeno truplo brez glave, ki je ležala na cesti. Pokojni Hodnik je bil dober krščanski mož in vrl Slovenec. Zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke. Naj počiva v miru!

Razno

Dva vloma v eni noči. V noči je bilo od neznanecv vlomljeno v Celju v prostore Kmetijske družbe v Aškerčevi ulici. Neznanci so s silo odprli vrata v skladišče in pisarno, iz katere so odnesli 800 din gotovine, samovres ter daljnogled. Isti zločinci so obiskali sosedne prostore glavne tobačne zaloge. Tam so ukradli samo tri zavitke cigaret, železni blagajni pa niso bili kos.

Licenciranje žrebcev. Dne 19. decembra ob 9 dopoldne prične na dvorišču hotela »Pošta« v Celju licenciranje žrebcev za leto 1939 za okraje: Celje, Laško in Šmarje pri Jelšah.

Rajnim spomin

Na Polulah pri Celju je umrl 73 letni posestnik in učitelj Kranjc Franc.

V Trbovljah je zaspal v Gospodu upokojeni rudar in kmet Jože Dolanc.

V Mozirju je zapustila soizno dolino 69 letna služkinja Malka Špes, ki je služila pri znani Puncerjevi hiši skoro 50 let.

V celjski bolnišnici so umrli sledeči: Zele Jakob, 37 letni zidar iz Teharij; Kranjc Henrik, 62 letni dninar iz Celja; Slatič Franc od Sv. Marka pri Ptuj; Neža Šarlah iz Petrovc; Brinovec Ana iz št. Ruperta pri Krškem. — Naj v miru počivajo!

Maps. »To je moje prvo mesto; ne morem ga zamenjati tako sramotno.«

»Dragi prijatelj, ne zavidam vas,« je sočutno rekel vlakovodja. »Mogoče sreče! Bog vas blagoslovi!«

Sodnik se je še enkrat vrnil.

»Zdi se mi, da niste babjeverni,« je dejal. »Toda če boste tu prebili noč, vas bo precej zdelalo... Pazite! Morda je zdravnikovo mnenje pravilno, toda — jaz bi bil kljub temu zelo previden in bi raje verjel v kak napad...«

»Toda vrata so bila dobro zaprta — vsakokrat. Tu mora biti nekaj nenavadnega vmes,« je mrko odgovoril Maps.

Nato je sodnik odšel.

Stroj je zažvižgal in vlak se je zganil. Možje so stali pri vratih zadnjega voza in molče gledali Mapsa, ki je strmel za vlakom, dokler ni izginil v daljavi.

3.

Sonce je zašlo. Kmalu se bo znočilo.

Maps je šel na progo, da bi prižgal svetilke. Ko se je vrnil k čuvajnici, se je tako počutil, ko da bi bil izpostavljen na pustem, neznanem otoku.

Koval je načrte. Če bo pazil, je skoraj nemogoče, da bi se kdo približal čuvajnici, da ga ne bi opazil. Napad se je vedno izvršil med spanjem žrtve...

Maps je šel v hišo in je dobro zaprl vrata. V sobi je sedel. V kotu je zagledal petrolejski kuhalnik. Ni

se mu ljubilo kuhati. Le košček kruha in mrzlega mesa je nesel s seboj v gornjo sobo. Sedel je blizu okna. Natrpal si je pipo in spuščal oblake dima proti stropu. Vse okrog je vladal popoln mir. Samo brzojavni aparat se je od časa do časa oglašil in prekinil tišino.

Okna so zrla proti močvirju, nad katerim se je vlekla gosta megla. Maps ni mogel odtrgati pogleda od tam. Čim temnejše je postajalo, tem više se je dvigala megla.

Če ima v resnici opravek z ljudmi, potem jih lahko pride en ducat. Samo buden mora ostati. Prejšnjo noč je prečul, predzadnjo noč je potoval in zdaj je čutil, da se mu oči zapirajo. Telo je zahtevalo počitka, a ko se je spomnil na močvirje, je spet začutil moč za čuječnost.

Prot jutru sta dva tovorna vlaka ropotala mimo čuvajnice. Železničarji so radovedno vpraševali. Maps jim je povedal, da je vse v redu.

Naposled se je začelo daniti. Jutro je bilo pusto, ker je začelo deževati. Ravnateljstvo je brzojavilo. Sporočilo je, da še ni našlo človeka, ki bi šel za tovariša.

Prot poldnevu se je prikazalo sonce. Toplota je Mapsa utrjavala. Oči so se mu vse bolj pogosto zapirale. A ko se je spomnil na Boydovo truplo, je skočil s stola in je začel tekati po sobi ko kaka zver v kletki.

Pekdenski telefon

Na policijski komisariat v Genovi v Italiji je pritekel neki gospod ves prestrašen. Da je po telefonu večkrat poklical elektrotehnik, ki naj bi mu izvršil majhno popravilo. Vselej pa se je iz telefona oglašilo: »Pustite me v miru in vrag naj vas vzame — jaz sem mrtev!« Policija je zadevo preiskala in dognala, da je elektrotehnik odpotoval. S pomočjo neke globokoumne vdelače v telefon je vselej, kadar ga je kdo poklical, zadonel z gramofonske plošče tisti »prijazni« odgovor. Ko ga je policija zasiljala, je dejal, da mu je le to žal, da ni mogel videti obrazov tistih, ki so ga bili klicali.

*

(Dalje sledi)